

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28.01.2014 r.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia : SSO Iwona Iwanek

Protokolant :st. sekretarz sądowy Monika Klęczar

przy udziale zainteresowanych B. N., I. P., B. W. (1)

po rozpoznaniu w dniu 28.01.2014 r. w Świdnicy

sprawy (...) **Sp. z o.o. w likwidacji z/s w D.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania (...) **Sp. z o.o. w likwidacji z/s w D.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 05.08.2013 r. Nr (...) - (...)

z dnia 05.08.2013r. Nr (...) - (...)

z dnia 05.08.2013r. Nr (...) - (...)

I. oddala odwołania;

II. zasądza od wnioskodawcy (...) Sp. zo.o. w likwidacji z/s w D. na rzecz strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. kwotę 2400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 1475/13

UZASADNIENIE

(...) Spółka z o.o. w likwidacji z siedzibą w D. odwołała się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 05.08.2013r. o numerach: (...) - (...), (...) - (...) i (...) - (...), w których organ rentowy ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zainteresowanych B. N., I. P. i B. W. (1), jako osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę u wnioskodawcy we wskazanych w decyzjach okresach zatrudnienia. W uzasadnieniu odwołań wnioskodawca zarzucił braki formalne decyzji dotyczące braku podpisu osoby upoważnionej, nieprawidłowe przeprowadzenie dowodu z przesłuchania płatnika składek, a w szczególności naruszenie przepisu art. 77⁵ §1 k.p. przez

przyjęcie, że ubezpieczone w ramach świadczenia pracy na rzecz strony skarżącej nie przebywały w podróży służbowej, a były pracownikami delegowanymi i przedstawiła kilka ewentualnych wniosków w zakresie rozstrzygnięcia sądu od podjęcia czynności zmierzających do ustalenia uprawnień osoby podpisującej decyzję, przez zwrot akt organowi rentowemu celem uzupełnienia braków w materiale dowodowym do zmiany zaskarżonej decyzji i ustalenie, że skarżąca Spółka przyjęła prawidłową podstawę dla wymiaru składek na ubezpieczenie, ewentualne ustalenie, że ubezpieczone w zakresie systemu zabezpieczenia społecznego winny podlegać ustawodawstwu niemieckiemu.

Strona pozwana - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniosła o oddalenie odwołań i zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm podnosząc, że zainteresowane będąc pracownikami skarżącej Spółki, miały wyznaczone miejsce pracy w Niemczech, tj. poza siedzibą pracodawcy, a zatem wykonywały pracę za granicą w wyniku ich oddelegowania, a nie odbywania podróży służbowej w rozumieniu art. 77⁵ §1 k.p. Z tego względu Spółka jako płatnik składek powinna ustalić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uwzględniając przychód w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym d osób fizycznych, z wyłączeniem równowartości diety przysługującej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, za każdy dzień pobytu za granicą pracownika zatrudnionego u polskiego pracodawcy. W zakresie zarzutu bezprawności działania osoby podpisującej decyzję strona pozwana wskazała, że posiada ona upoważnienie Prezesa ZUS z dnia 03.10.2012r., nr (...), z którego wynika jej upoważnienie do wydawania w imieniu ZUS decyzji, postanowień i zaświadczeń oraz do wydawania w imieniu Prezesa ZUS decyzji i postanowień w sprawach wynikających z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz zadań powierzonych ZUS lub Prezesowi ZUS na podstawie innych ustaw, zgodnie z zakresem zadań i czynności powierzonych na zajmowanym stanowisku. Na dowód twierdzeń do odpowiedzi na odwołanie dołączono kopię upoważnienia. Wniosek skarżącej Spółki o ustalenie, że jej pracownicy ewentualnie winny podlegać ustawodawstwu niemieckiemu, jako nie mający oparcia w obowiązującym stanie prawnym jest bezprzedmiotowy.

Postanowieniami z dnia 30 października 2013r. Sąd Okręgowy w Świdnicy na podstawie art. 219 kpc połączył do wspólnego prowadzenia sprawy z odwołań „E. S. „ Spółki z.o.o. w likwidacji z siedzibą w D. od decyzji z dnia 05.08.2013r. nr (...) - (...) dotyczącej ubezpieczonej B. N., nr (...) - (...) dotyczącej ubezpieczonej I. P. i nr (...) - (...) dotyczącej ubezpieczonej B. W. (1) oraz wezwał wymienione do udziału w postępowaniu w charakterze zainteresowanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek - (...) Spółka z o.o. w D. zawarł z B. N. w dniu 17.07.2011r., z I. P. w dniu 07.12.2011r. i z B. W. (1) w dniu 20.04.2012r. umowy o pracę na czas określony na stanowiskach opiekunek. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano adres siedziby płatnika składek w D.. Do wymienionych umów o pracę zostały wprowadzone aneksy, na podstawie których określono precyzyjnie miejsce pracy wymienionych zainteresowanych na stanowisku opiekunki. Wszystkie miejsca wykonywania pracy dla wszystkich zainteresowanych znajdowały się na terenie Niemiec. Z tego tytułu wystawiano na rzecz zainteresowanych kolejne polecenia wyjazdu służbowego, w których wskazywano kolejne okresy pobytu za granicą, a jako cel wyjazdu wpisywano praca – opieka nad osobą starszą. Na tej podstawie były wystawiane rachunki kosztów podróży, w których jako początkowy dzień podróży wpisywano datę wyjazdu za granicę w celu wykonywania pracy, a datę końcową podróży dzień przyjazdu do Polski, po wykonane pracy. W ten sposób np. B. N. wykonując opiekę nad osobą starszą na terenie Niemiec w okresie od 01.08-24-08.2011r. otrzymała z tytułu kosztów podróży kwotę 4 073,21zł z tytułu diet. Identycznie były wyliczane należności za pozostałe okresy i w stosunku do wszystkich zainteresowanych. Od tych kwot nie były odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne. Wnioskodawca uiszczal składki od wynagrodzenia najniższego, które każda z zainteresowanych miała ustalone w umowie o pracę.

Strona pozwana przeprowadziła kontrolę u wnioskodawcy w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania składek na ubezpieczenia społeczne. Kontrolą objęto okres od maja 2011r. do grudnia 2012r. W toku kontroli ustalono, że siedzibę spółki stanowi pomieszczenie biurowe, w którym urzęduje jeden pracownik administracyjny, a osoby zatrudnione na stanowiskach opiekunek nie wykonują pracy w siedzibie spółki. Praca była

wykonywana na terenie Niemiec, a na czas oddelegowania zawierano z pracownikami aneksy do umów o pracę, wskazując w nich jako miejsce wykonywania pracy konkretną miejscowość w Niemczech.

Zaskarżonymi decyzjami z dnia 05.08.2013r. o numerach (...) - (...) dotyczącej B. N., (...) - (...) dotyczącej I. P. i (...) - (...) dotyczącej B. W. (1) organ rentowy stwierdził podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wymienionych ubezpieczonych uwzględniając podstawy wymiaru składek wskazane przez płatnika składek w raportach imiennych oraz kwoty przychodu z tytułu wyjazdu poza granice kraju - po uprzednim przyjęciu, że zainteresowane w okresach wskazanych w treści zaskarżonych decyzji nie przebywały w podróży służbowej, a tylko zostały oddelegowane do wykonywania pracy poza granicami kraju.

dowód: akta ZUS

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania wnioskodawcy nie podlegały oddaleniu.

W sprawie niniejszej kwestię sporną stanowiła okoliczność, czy przychód uzyskany przez zainteresowane z tytułu wydawanych i rozliczanych poleceń wyjazdu był wynikiem pozostawania w podróży służbowej – co podnosiła skarżąca Spółka, czy też – jak twierdził organ rentowy – był to przychód z tytułu wykonywanej pracy, a zainteresowane nie przebywały w podróży służbowej.

Stanowisko wnioskodawcy, w którym argumentuje jakoby pracownice w okresach wskazanych w poleceniach wyjazdu znajdowały się w podróży służbowej, jest nie do zaakceptowania w odniesieniu do obowiązującego stanu prawnego oraz utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa sądów.

Zgodnie z treścią art. 77⁵ § 1 kodeksu pracy pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Z treści powyższego przepisu wynika jednoznacznie, że podróż służbowa ma charakter incydentalny, a polecenie wyjazdu służbowego powinno określać zadanie, termin i miejsce realizacji zadania. Wykonywaniem zadania służbowego w rozumieniu cytowanego przepisu nie jest wykonywanie pracy określonego rodzaju, wynikającej z charakteru zatrudnienia, gdyż taka praca nie jest incydentalna ale permanentna (por. wyrok SN z dnia 10.10.2013r. II UK 104/13 LEX nr 1380937). Wykonywanie umówionej pracy nie może polegać na wykonywaniu stałej pracy w podróży (uchwała SN z dnia 19.11.2008r. II PZP 11/08).

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że zainteresowane nie mogły być traktowane jako osoby przebywające w stałej i nieprzerwanej podróży służbowej trwającej przez okres miesiąca bądź dłużej, a w konsekwencji, że nie mogły znajdować do nich zastosowania przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. z 1998 r., nr 161, poz. 1106 ze zm), które w § 2 ust. 1 pkt 15 stanowi, że nie stanowią podstawy wymiaru składek diety i inne należności z tytułu podróży służbowej pracownika - do wysokości określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju, z zastrzeżeniem pkt 17.

Uwzględniając powyższe, należało podzielić stanowisko organu rentowego, który przy zastosowaniu art. 18 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13.10.1998r. (Dz.U. z 2013r., poz. 1442 t.j.) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 361 t.j.) ustalił podstawę wymiaru składek zainteresowanych B. N., I. P. i B. W. (1) z uwzględnieniem, że przychody ze stosunku pracy stanowią wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia

pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych. Uwzględniono zatem kwoty przychodu uzyskanego przez zainteresowane na terenie kraju, a wynikające z wykazanych przez płatnika składek raportów imiennych, przy jednoczesnym zastosowaniu pkt 16 cytowanego wyżej rozporządzenia tj. wyłączeniu – jako nie stanowiącej podstawy wymiaru składek - części wynagrodzenia odpowiadającej równowartości diety z tytułu podróży służbowej przysługującej poza granicami kraju, za każdy dzień pobytu, z tym zastrzeżeniem, że tak ustalony miesięczny przychód tych osób stanowiący podstawę wymiaru składek nie może być niższy od kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W zakresie żądań wnioskodawcy co do ustalenia, że zainteresowane podlegały ubezpieczeniu na terenie Niemiec wskazać należy na treść przepisu art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie ustawodawstwa mającego zastosowanie do pracowników delegowanych i osób wykonujących pracę na władny rachunek, tymczasowo pracujących poza państwem właściwym, który stanowi, że osoba, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy, który normalnie prowadzi tam swą działalność, a która jest delegowana przez tego pracodawcę do innego państwa członkowskiego do wykonywania pracy w imieniu tego pracodawcy, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy i że osoba ta nie jest wysłana, by zastąpić inną delegowaną osobę. Niezależnie od jednoznacznej treści tego przepisu podnieść należy, że żądanie płatnika mogło być rozpoznane tylko w zakresie podlegania bądź nie, w danym okresie, ustawodawstwu polskiemu.

Kwestia zarzutu wnioskodawcy co do braku uprawnień pracownika pozwanej do podpisania zaskarżonych decyzji został w sposób wystarczający wyjaśniona oraz umocowanie do tych czynności wykazane przez organ rentowy. Brak przesłuchania przed organem rentowym płatnika składek w osobie M. S. nie mogło mieć znaczenia dla treści rozstrzygnięcia gdyż okoliczności zatrudnienia zainteresowanych nie stanowiły kwestii spornej, a tylko interpretacja przepisów dotyczących pojęcia podróży służbowej i konsekwencji stosowania tych przepisów w przypadku zainteresowanych na potrzeby ubezpieczenia społecznego.

Okoliczności sprawy świadczą o tym, że płatnik składek w sposób nieuprawniony przyjmując pracę zainteresowanych jako stałą podróż służbową, stosował przepis § 2 ust. 1 pkt 15 cytowanego wcześniej rozporządzenia z dnia 18.12.1998r. w celu uniknięcia odprowadzania składek od faktycznie uzyskanego przychodu z tytułu pracy za granicą.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił odwołania od zaskarżonych decyzji na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego oparto o przepis art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013 r., poz. 145 t.j.). strona pozwana reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym wnosila o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm. W toku postępowania strona pozwana wskazała, że różnica składek między kwotami uiszczonymi a faktycznie należnymi wyniosła w stosunku do B. N. 3 707,05zł, w stosunku do B. W. (2) 4 824,61zł, a w stosunku do I. P. 6 299,14zł. Uwzględniając powyższe sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego, zasądając stawki minimalne zależne od wartości przedmiotu sporu, odnośnie każdej z zainteresowanych.